

## **U Z A S A D N I E N I E**

### **do Uchwały Nr ..... Rady Gminy w Czajkowie z .....2019 roku w sprawie uchwały budżetowej na rok 2020**

Projekt budżetu gminy na rok 2020 opracowany został w oparciu o przewidywane wykonanie budżetu za rok 2019 wg stanu na dzień 30.09.2019r., aktualne zaawansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, obowiązujące na rok 2019 uchwały Rady Gminy w sprawie stawek podatków i opłat, obowiązującą Taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków, uchwałę Rady Gminy w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej i szczegółowości materiałów informacyjnych załączanych do projektu uchwały budżetowej, a także zawiadomienia dysponentów, założenia do projektu budżetu państwa na rok 2020, zawarte umowy oraz plany finansowe opracowane przez kierowników jednostek organizacyjnych.

Planując dochody budżetu przyjęto wynikające z:

- pisma Ministra Rozwoju i Finansów ST3.4750.31.2019 z dnia 15 października 2019r. wielkości subwencji ogólnej dla gminy na rok 2020, w tym części oświatowej, równoważącej i wyrównawczej oraz wysokość udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- pisma Wojewody Wielkopolskiego FB.I.3110.4.2019.2 z dnia 23 października 2019r. wielkości dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz wielkość dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
- pisma Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Kaliszu Nr DKL-3113-22/19 z dnia 22 października 2019r. wysokość dotacji celowej na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami
- podjętych przez Radę Gminy uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych na rok 2019 – podatek od nieruchomości – uchwała nr II/10/18 Rady Gminy w Czajkowie z dnia 27 listopada 2018r., podatek od środków transportowych – uchwała nr II/11/18 Rady Gminy w Czajkowie z dnia 27 listopada 2018r.; na sesji w dniu 7 listopada 2019r. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie stawek podatku od nieruchomości na rok 2020 – do planu przyjęto wyliczenie wg stawek obowiązujących w 2019 roku, ewentualne korekty planu będą dokonywane w toku jego wykonywania;

- Taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków zaopiniowane przez Wody Polskie w 2018r. na kolejne 3 lata,
- wpływy z podatku rolnego zaplanowano w oparciu o średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2020 wynoszącą 58,46 zł za 1 dt, wynikającą z komunikatu Prezesa GUS z 18 października 2019r., cena ta jest wyższa w stosunku do podstawy naliczenia podatku na rok 2019 o 4,10 zł za 1 dt, w projekcie przyjęto wysokość wpływów z podatku rolnego na poziomie nieco wyższym niż w uchwale budżetowej na rok 2019 na podstawie przewidywanego wykonania i po uwzględnieniu obowiązującej stawki,
- wpływy z podatku leśnego zaplanowano w oparciu o średnią cenę sprzedaży drewna uzyskaną przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2019 roku wynoszącą 194,24 zł za 1 m<sup>3</sup> wynikającą z komunikatu Prezesa GUS z 18 października 2019r., cena jest wyższa w stosunku do podstawy naliczenia podatku na rok 2019 o 2,26 zł za 1 m<sup>3</sup>; wpływy z podatku leśnego określono na podstawie przewidywanego wykonania za rok 2019 i uwzględniając nową wyższą stawkę – dochody w porównaniu do planu roku 2019 zaplanowano na nieco niższym poziomie.

Dochody bieżące z mienia zaplanowane zostały na podstawie zawartych umów o najem lub dzierżawę oraz z uwzględnieniem obowiązujących stawek czynszowych. Na rok 2020, podobnie jak w roku poprzednim, nie planowano dochodów majątkowych ze sprzedaży mienia. Dopuszcza się możliwość sprzedaży w trakcie roku działek budowlanych, które powstaną w pobliżu budowanego przedszkola, jednakże na etapie planowania budżetu źródła tego nie można uznać za pewne. Pozostałe dochody zaplanowane zostały na podstawie przewidywanego wykonania 2019 roku w porównywalnych źródłach dochodów, z wyłączeniem dochodów jednorazowych. Dochody planowano na podstawie posiadanych i oczekiwanych deklaracji podatkowych, przypisu należności na koniec III kwartału, poziomu wykonania wpływów i wielkości zaległości, co pozwala sądzić, iż przyjęte wielkości są realne i możliwe do wykonania.

Przy projektowaniu budżetu Gminy Czajków uwzględniono również założenia przyjęte w projekcie budżetu państwa na rok 2020, projektowane zmiany ustaw oraz zmiany w klasyfikacji budżetowej, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie

wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020r.

W zakresie planowanych wydatków odniesiono się głównie do przewidywanego wykonania za rok 2019, bieżących potrzeb oraz zawartych umów na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych oraz do limitów określonych w tych umowach i zapisanych w zał. Nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czajków na lata 2020-2028. Uwzględniono również zaciągnięte oraz planowane do zaciągnięcia zobowiązania długoterminowe.

Wzrost wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych przyjęto na poziomie 5 % z uwagi na znaczne dysproporcje wynagrodzeń pracowników administracji w stosunku do pracowników pedagogicznych, uwzględniono również planowane do wypłaty nagrody jubileuszowe, zaplanowano również środki na ewentualną podwyżkę wynagrodzeń nauczycieli (ok 3%). Odpis na ZFŚS dla nauczycieli przyjęto na podstawie stawek obowiązujących w 2019r. Odpis na ZFŚS w stosunku do pracowników administracji i obsługi przyjęto w planowanej na 2020 rok wysokości 1 550,25 zł na 1 etat.

Zaplanowane na rok 2020 dochody budżetowe wynoszą **13 290 630,00 zł**, w tym:

- dochody majątkowe 0,00 zł,
- dochody bieżące 13 290 630,00 zł (tj. o 1 610 162,00 zł więcej niż w projekcie na rok 2019), w tym dotacje na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami 3 844 312,00 zł (tj. o 342 590,00 zł więcej niż w projekcie na rok 2019); tak duży wzrost dochodów bieżących w stosunku do roku poprzedniego wynika z bardzo wysokiego wzrostu poziomu planowanych dochodów z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – nastąpił wzrost o ponad 1 mln zł.

Planowana roczna kwota subwencji ogólnej na rok 2019 wynosi **3 627 706,00 zł** (w 2019 ostateczna kwota subwencji wynosi 3 900 683,00 zł, w roku 2018 wynosiła 3 657 142,00 zł, w roku 2017 wyniosła 3 451 409,00 zł), w tym:

- część wyrównawcza 1 443 812,00 zł, spadek w stosunku do roku 2019 o 33 842,00 zł
- część oświatowa 2 118 947,00 zł, spadek w stosunku do roku 2019 o 187 778,00 zł
- część równoważąca 64 947,00 zł, spadek w stosunku do roku 2019 o 51 357,00 zł

Spadek planowanych dochodów gminy z tytułu subwencji o 272 977,00 zł znacznie ogranicza możliwości finansowe gminy, w związku z tym wydatki były planowane bardzo oszczędnie i celowo.

Planowany udział gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych (38,16 % wpływów) wynosi 2 997 601,00 zł (wzrost w stosunku do planowanych dochodów w roku 2019 o 1 090 090,00 zł). Wykonanie planu dochodów z tyt. udziałów w PIT na dzień 30.09.2019r. wyniosło 1 397 394,00 zł, tj. 73,25% kwoty planowanej, przy wskaźniku udziału gmin 38,08 %. Nie mniej, tak wysoki poziom planowanych dochodów przy wzroście wskaźnika udziału o 0,08 % rodzi obawy o poziom wykonania dochodów w roku 2020. Dodatkowym czynnikiem będą tu zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych, jakie wprowadzono w 2019 roku, tj. zwolnienie z podatku osób do 26 roku życia, wyższa kwota wolna od podatku i obniżka podstawowej stawki podatku z 18 % do wysokości 17%. Do planu należy jednak przyjąć poziom dochodów zgodnie z otrzymanym zawiadomieniem.

Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych wynoszą 151 752,00 zł. Projektowany plan dotacji celowych z budżetu państwa ogółem (na zadania własne i zlecone) wynosi 3 996 064,00 zł. Kwoty planowanych dotacji wynikają z zawiadomień dysponentów, jak również z szacunku – w rozdziale 80104 i 80106 oszacowano poziom dotacji na podstawie liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli wg stanu na dzień 30.09.2019r. oraz kwoty dotacji z budżetu państwa na 1 dziecko korzystające z opieki przedszkolnej w 2019r. tj. 1 403,00 zł. W publicznym przedszkolu jest to 48 dzieci, w punkcie przedszkolnym 25 dzieci. Wysokość dotacji zaplanowanej w tych rozdziałach zostanie zweryfikowana po otrzymaniu stosownego zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego w trakcie roku budżetowego. Plan wydatków w zakresie funkcjonowania przedszkoli został zwiększony o wyliczone wartości.

W zakresie dochodów bieżących zaplanowano również stosunkowo niski poziom dochodów z opłat za przydomowe oczyszczalnie ścieków (w porównaniu do lat poprzednich). Wraz z końcem 2018 roku zakończył się okres trwałości projektu zrealizowanego w 2011 roku, tym samym Gmina, stosownie do wcześniejszych ustaleń i zawartych z mieszkańcami umów, z dniem 1 stycznia 2019r. oddała 227 przydomowych oczyszczalni mieszkańcom, a co za tym idzie straciła prawo do obciążania ich opłatami za korzystanie. W ramach zrealizowanego w 2019 roku projektu pn. „Przebudowa linii wodociągowej wraz z modernizacją przepompowni oraz budową

przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Czajków” wybudowano nowe 27 oczyszczalni, za które naliczane są opłaty, ale też równocześnie Gmina ponosi wydatki z tytułu utrzymania instalacji (wymiany sprzężarek, wywóz osadu itp.).

Na rok 2020 nie planowano wpływów z tytułu dofinansowań do zadań zrealizowanych w 2019 roku – na etapie projektowania budżetu zakłada się, iż druga część projektu pn. „Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Czajków i Gminy Kraszewice”, tj. montaż kolektorów słonecznych, zostanie rozliczona jeszcze w 2019 roku. Nie planowano również wpływów z tytułu dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych – zostanie ono ujęte w planie w przypadku otrzymania zawiadomienia, iż złożony przez Gminę wniosek zaklasyfikował się do dofinansowania na rok 2020.

Wydatki zaplanowane zostały w kwocie **14 812 790,00 zł**, w tym:

- wydatki bieżące 11 341 790,00 zł tj. 76,56 % wydatków ogółem,
- wydatki majątkowe 3 471 000,00 zł tj. 23,44 % wydatków ogółem.

Wydatki na realizację zadań zleconych wynoszą 3 844 312,00 zł i stanowią 25,95 % wydatków ogółem, w tym wypłata świadczeń wychowawczych z programu Rodzina 500 + i koszty obsługi zadania 2 345 402,00 zł, tj. 15,83 % wydatków ogółem – poziom dotacji celowych będzie uzupełniany w trakcie roku na podstawie przedstawianych zapotrzebowań w tym zakresie.

Planowane przychody budżetu wynoszą **1 923 160,00 zł**; jest to planowany do zaciągnięcia kredyt bankowy w wysokości 1 912 000,00 zł w związku z planowaną budową publicznego przedszkola oraz spłata pożyczki udzielonej stowarzyszeniu w 2019 roku w wysokości 11 160,00 zł. Zgodnie z zapisami w WPF Gminy Czajków zakłada się wybudowanie i wyposażenie obiektu przedszkolnego z częścią żłobkową w ciągu 2 lat, tym samym przychody i wydatki z tego tytułu zaplanowano na lata 2020 i 2021. Na rok 2020 założono limit wydatków w wysokości 2 mln zł, z tego kwota 1 912 000,00 zł miałaby być sfinansowana z planowanego do zaciągnięcia kredytu inwestycyjnego. Na rok 2021 zaplanowano limit wydatków w wysokości 2 mln zł oraz kredyt w wysokości 1 600 000,00 zł. Projektowane wielkości najprawdopodobniej ulegną zmianie w zależności od ostatecznych wartości kosztorysowych zadania (na tym etapie znane są wstępne szacunki), ustalenia zakresu prac objętego SIWZ, kwot uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego, jak również po ustaleniu wyniku wykonania budżetu za rok 2019 i wyliczenia kwoty wolnych środków budżetowych. Równocześnie Gmina będzie się starała

skorzystać z ewentualnych zewnętrznych form dofinansowania do tego typu przedsięwzięć. Na etapie planowania budżetu na rok 2020 zakłada się koszt budowy przedszkola w łącznej wysokości 4 mln zł a jako źródło jego sfinansowania planuje się kredyt inwestycyjny. Drugie źródło przychodów to pożyczka, która została udzielona w 2019 roku dla jednostki OSP Czajków jako Stowarzyszenia realizującego zadanie pn. „Poznajcie naszą historię – budowa ścieżki historyczno – przyrodniczej w Czajkowie” dofinansowanego w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność” objętego PROW na lata 2014- 2020 dla zadań realizowanych w ramach projektu grantowego. Kwota ta zostanie spłacona częściowo ze środków uzyskanego dofinansowania, częściowo ze środków własnych stowarzyszenia.

Planowane rozchody budżetu wynoszą **401 000,00 zł** i stanowią je: 370 000,00 zł są to raty posiadanych w banku BGK kredytów inwestycyjnych oraz 31 000,00 zł – kredyt zaciągnięty w 2018 roku w związku z realizacją zadania w zakresie OZE pn. „Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Czajków i Gminy Kraszewice”. W przypadku uzyskania całości dofinansowania do wspomnianego projektu jeszcze w 2019 roku kredyt ten (na lata 2020 i 2021 zostało do spłaty 231 000,00 zł), zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, zostanie spłacony wcześniej, tym samym zmniejszy się kwota planowanych rozchodów. Planowana wysokość spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz spłata odsetek wnoszą 451 144,00 zł i stanowią 3,39 % prognozowanych dochodów budżetowych ogółem.

Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami stanowi planowany deficyt budżetu w wysokości **1 522 160,00 zł**, który zostanie pokryty z planowanych przychodów z tytułu kredytów zaciąganych na rynku krajowym w wysokości 1 511 000,00 zł oraz z planowanej do spłaty pożyczki w wysokości 11 160,00 zł.

Spłata rat kredytów dokona się ze środków własnych, natomiast kwota 1 912 000,00 zł na wydatki inwestycyjne pochodziła będzie z planowanego do zaciągnięcia kredytu inwestycyjnego.

Planując wydatki budżetowe zakładano 2,5 % wzrost cen towarów i usług. Odniesiono się także do planu wydatków po zmianach wg stanu na dzień 30.09.2019r. oraz przewidywanego wykonania do końca 2019r. Uwzględniono również planowane zadania bieżące i majątkowe do

wykonania, a także spodziewany wyższy poziom cen energii elektrycznej. Wydatki na wynagrodzenia zaplanowano według stanu zatrudnienia na dzień 30.09.2019 roku zakładając wzrost wynagrodzeń dla pracowników niepedagogicznych o 5,0 %, natomiast dla nauczycieli przyjęto wzrost wynagrodzeń o około 3%. Aktualnie zapowiadana podwyżka ma wynieść 6% od września 2020r. Zabezpieczone środki powinny zatem wystarczyć na wypłatę wyższych uposażeń. W budżecie zabezpieczono środki na wypłaty nagród jubileuszowych oraz opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Plan wydatków z tyt. odpisu na ZFŚS w 2020r. przyjęto na podstawie aktualnego i przewidywanego zatrudnienia.

W planie wydatków, poza obligatoryjną rezerwą ogólną oraz rezerwą celową na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, utworzono również rezerwy celowe na zadania majątkowe: środki na sfinansowanie wkładu własnego w projektach zgłaszanych w ramach konkursu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” zabezpieczono w wysokości 17 000,00 zł – rezerwa ta zostanie rozwiązana zarządzeniem Wójta Gminy Czajków w momencie aplikowania o środki (kiedy znane już będą nazwy zadania i ostateczna wielkość wkładu własnego) oraz rezerwy celowe na zadania bieżące – środki w wysokości 9 000,00 zł jako wkład własny w konkursie „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” – rezerwa zostanie rozwiązana w momencie składania wniosku o dofinansowanie po ustaleniu nazwy zadania oraz wysokości potrzebnych na ten cel środków.

W planie wydatków na rok 2020 wyodrębnione zostały wydatki na realizację zadań wynikających z programu rozwiązywania problemów alkoholowych. Wydatki te finansowane są z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Wykonanie roku 2019 wg stanu na dzień 30.09.2019 wyniosło 51 326,94 zł, na rok 2020 zaplanowano 54 000,00 zł. Wyodrębniono również dochody i wydatki związane z ochroną środowiska w wysokości 3 000,00 zł oraz wpływy i wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych w wysokości 541 344,00 zł. Te ostatnie zaplanowano na znacznie wyższym poziomie niż w roku poprzednim. Ustalona przez Radę Gminy stawka w wysokości 18 zł od 1 mieszkańca (zamiast dotychczasowej 8,50 zł) zaczęła obowiązywać dopiero w drugiej połowie 2019 roku, stąd znaczne różnice wielkości kwot planowanych w 2019 i 2020 roku. W połowie 2020 roku zostanie przeprowadzone kolejne postępowanie przetargowe, po którym konieczna będzie weryfikacja wysokości stawki za wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W planie dochodów i wydatków na tym etapie nie wyodrębniono dochodów i wydatków na podstawie zawartych porozumień. W przypadku pojawienia się takich wielkości, do uchwały zostanie dodany stosowny załącznik.

W wydatkach na rok 2020 zaplanowane zostały dotacje podmiotowe i celowe w łącznej wysokości **379 350,00 zł**, w tym:

1. Dla jednostek sektora finansów publicznych:
  - Związku Gmin Wiejskich RP – 955,00 zł
  - Gminnej Biblioteki Publicznej w Czajkowie 125 400,00 zł
  - Powiatu Ostrzeszowskiego – 25 000,00 zł.
2. Dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na:
  - działalność w zakresie ochrony ppoż. 46 000,00 zł
  - działalność w zakresie melioracji wodnych 9 500,00 zł
  - zadania w zakresie oświaty – dotacja podmiotowa dla stowarzyszenia prowadzącego punkt przedszkolny 93 075,00 zł
  - działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu 55 420,00 zł
  - dofinansowanie budowy oczyszczalni przyzagrodowych 24 000,00 zł.

W planie wydatków majątkowych uwzględniono limity wydatków określone w załączniku nr 2 do Projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czajków na lata 2020 – 2028 przypadające na rok 2020. Planowane wydatki inwestycyjne na rok 2020 wynoszą 3 471 000,00 zł i są o 585 590,77 zł niższe niż wydatki inwestycyjne założone w uchwale budżetowej na rok 2019 (przed zmianami). Spowodowane jest to umieszczeniem całości planowanych wydatków na przedsięwzięcia realizowane przy udziale środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych w planie wydatków jednostki w 2019 roku. Na rok 2020 nie planuje się na tym etapie zadań inwestycyjnych z udziałem środków unijnych. Głównymi zadaniami, które będą realizowane w roku 2020 są: budowa przedszkola, realizacja zadań drogowych w szczególności drogi wnioskowanej do dofinansowania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych oraz przebudowa trzech odcinków dróg gminnych przy wsparciu finansowym z Urzędu Marszałkowskiego (Muchy, Klon i Michałów), a także utworzenie i



wyposażenie Klubu Senior + w Mielcuchach. Realizacja tego ostatniego zadania również będzie zależna od uzyskania wsparcia finansowego ze środków budżetu państwa w ramach rządowego programu Senior +.

Prognozowane dochody w pełni zabezpieczają planowane wydatki bieżące, planowane rozchody budżetowe, a także większą część wydatków majątkowych. Konieczne jest jedynie skorzystanie z zewnętrznego finansowania w przypadku planowanej budowy przedszkola. Ostateczna wielkość kredytu inwestycyjnego na te cel zostanie określona już po przeprowadzeniu postępowania przetargowego i po wyliczeniu kwoty ewentualnych wolnych środków budżetowych za 2019 rok. Przyjęte do realizacji zadania wynikają zarówno z potrzeb, jak i z możliwości ich sfinansowania.